

A GLOBAL
TOBACCO
INDUSTRY
WATCHDOG

Explainer

Global

Bugün Japonya, Yarın Tüm Dünya

Philip Morris Japonya'nın Basına Sızdırılan IQOS Pazarlama Planı

Şubat 2024

Sızdırılan bir belge, Philip Morris International'ın (PMI) bir yan kuruluşu olan Philip Morris Japonya'nın (PMJ) tartışmalı ve bağımlılık yapıcı ürünü IQOS için Japonya'da nasıl destek oluşturmayı planladığını ayrıntılarıyla anlatıyor. Bu pazarlama planı başarıya ulaşır başka yerlerde de aynen uygulanırsa PMJ'nin yeni bir tütün salgını yaratması tehdidi söz konusu.

Philip Morris Japonya (PMJ)'nin basına sızdırılan bir belgesi şirketin Japonya'da ısıtılmış tütün ürünü IQOS'la ilgili çok yönlü pazarlama planını ana hatlarıyla ortaya koyuyor.

"PMJ 2019 İş Hedefleri" başlıklı 2019 tarihli belge, PMJ'nin (yakın zamanda ortaya çıkan tütün ve nikotin ürünleri için sektörde kullanılan yanıltıcı bir ifade olan) "riski azaltılmış ürünler"^{1,2} ticaretini nasıl geliştirmeyi ve ısıtılmış tütün ürünü olan IQOS için yasama organlarından ve toplumdaki destek edinmeyi planladığına dair ayrıntılar içeriyor

IQOS'u "düşük riskli bir ürün" olarak tanıtmaya ve "yeni kullanıcıların edinilmesini ve dönüştürülmesini hızlandırmaya" yönelik bu kapsamlı plan, IQOS'un uzun vadeli sağlık etkileri bilinmeyen tartışmalı bir ürün olarak kalması sebebiyle endişe vericidir. IQOS bağımlılık yapar ve e-sigara aksine tütün içerir.

Philip Morris International (PMI), IQOS'u "dumansız" olarak konumlandırıyor, ancak bu tanımlamaya bağımsız araştırmalar tarafından itiraz edilmektedir.^{3,4,5,6} IQOS kullanıcıları yakılarak içilen sigaralara kıyasla daha düşük seviyede zararlı maddeye maruz bırakıyor olmakla birlikte, tütünle ilişkili hastalıklar ve ölüm riskini sigara içiciliğine kıyasla azalttığı kanıtlanmamıştır.⁷ IQOS emisyonlarında sigara dumanında bulunmayan veya sigara dumanına kıyasla daha yüksek miktarda bulunan en az 80 kimyasal madde belirlenmiştir. PMI tarafından bu maddelerden dokuzunun toksikoloji endişesi taşıdığı belirtilmişken dördünün muhtemelen karsinojen olduğu belirtilmiştir.⁸ Ayrıca, IQOS'un insanların sigarayı bırakmasına yardımcı olduğu kanıtlanmamıştır ve veriler, birçok kullanıcının IQOS kullanırken sigara içmeye devam ettiğini göstermektedir.⁹

Görünüşe göre, PMJ IQOS için geniş bir kullanıcı kitlesi yakalamaya çalışıyor.

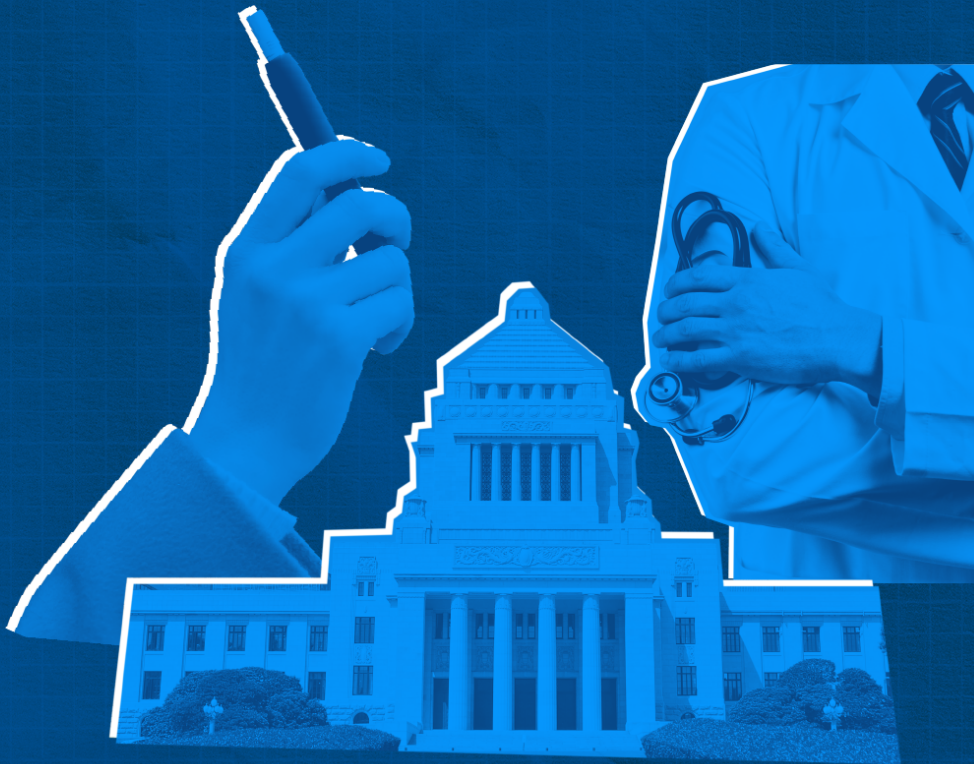
PMI, IQOS'un sadece yetişkin kullanıcılar için olduğunu iddia ediyor.¹⁰ Ancak sızdırılan pazarlama belgesi, PMI'nin yeni bağımlılık yapıcı ürünü için çok daha geniş bir kitle için yarıştığını ve genel olarak IQOS bağımlılığını artırmaya çalıştığını gösteriyor. Bu belge, PMI'nin IQOS'u sadece yetişkin sigara tiryakileri değil, gençler de dahil genel halka hitap edecek şekilde pazarladığını gösteren bir dizi kanıt ekleniyor.

PMJ'nin etkilemek ve destek almak istediği gruplar, politikacılardan 2020 Tokyo Olimpiyatları'na medikal hizmet sağlayıcılarına kadar farklı aktörlere uzanmaktadır. Yakın zamanda yapılan ifşalar, PMJ'in sigarayı bırakma konusundaki araştırmaları gizlice finanse ettiğini de ortaya koymuştur.¹¹ Deliller, kurumsal aktörlerin delil tabanlarını kendi lehlerine çarpıtmak ve endüstri dostu bilimsel mesajları teşvik etmek için bilimsel araştırmaları fonladıklarını ve bu bilimsel araştırmalara olan katılımlarını gizlediklerini göstermektedir.

PMJ, IQOS için geniş bir kabul yaratma ve yaygın olarak kullanılması için gereken ortamı oluşturma konusundaki bariz bir gayretle, karar alıcıları ve nüfuzlu kuruluşları hedeflemiştir.

Görünüşe göre PMJ, politikacıları IQOS'u zarar azaltma ile ilişkilendirmeleri ve buna göre mevcut düzenlemeleri oluşturmaları veya gevşetmeleri için etkilemeye çalıştı. Bu, politikayı tütün endüstrisinin müdahalesinden korumayı amaçlayan DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi'nin 5.3 Maddesine aykırıdır.

Tütün devi ayrıca, tıpkı bir zamanlar sigara şirketlerinin doktorlardan onay almaya çalıştıkları gibi, tıp sektörü profesyonellerinden onay almayı da planlamıştır. Konaklama sektöründen global ticarete ve güvenlik sektörüne kadar görünüşte ilgisiz pek çok sektörden üçüncü-taraf kurumların hedeflenmesine dair planlar PMJ'in her açıdan destek üretmeye ve ürünü için yaygın bir organik destek varmış izlenimi uyandırmaya çalıştığına işaret etmektedir. PMJ'in bu tarafların her birini başarıyla etkisi altına alabilmesi durumunda, sonuç IQOS mevcudiyetinde, IQOS kullanımında ve nihayetinde de IQOS bağımlılığında artış olacaktır.

Sızdırılan belge "PMJ 2019 İş Hedefleri" belgesinden başlıca bulgular:

PMJ'nin etkilemeyi amaçladığı sektörler	PMJ'in hedefindeki taraflar (Bölüm)	PMJ'in iş hedefleri	PMJ'nin bariz amaçları
Politik	<ul style="list-style-type: none"> İl ve yerel yönetimler (2.1) 	<ul style="list-style-type: none"> 30 il yönetimiyle etkileşim 43 yerel yönetimle etkileşim 	<ul style="list-style-type: none"> IQOS gibi ısıtılmış tütün ürünleri* ile sigaralar arasındaki düzenleyici ayrımı genişletin ITÜler için siyasi onay elde edilmesi ve ITÜlerin sigara içilmeyen alanlarda kullanılabilmesi konusundaki muafiyetlerin genişletilmesi
	<ul style="list-style-type: none"> Maliye Bakanlıkları ve Sağlık Bakanlıkları (2.2) 	<ul style="list-style-type: none"> Maliye ve Sağlık Bakanlıklarına sunulması 	<ul style="list-style-type: none"> ITÜlerle sigaralar arasındaki mali ayrımın genişletilmesi
	<ul style="list-style-type: none"> "Kilit" politikacılar (2.3) 	<ul style="list-style-type: none"> 100 "kilit" politikacı belirlenmesi Bir siyasi söylem geliştirilmesi Parlamento etkinliklerine "zararlı etkilerin azaltılması"nın da dahil edilmesi konusunda siyasi destek elde edilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Sektörün yapmış olduğu "tütünün zararlı etkilerinin azaltılması" tanımına siyasi onay elde edilmesi
Tıp	<ul style="list-style-type: none"> Dış Hekimleri (2.4) 	<ul style="list-style-type: none"> Dış hekimleri sevk programı oluşturulması Grubun genişletilmesi muhtemel olan 15-50 dış hekim ile pilot çalışma yapılması 	<ul style="list-style-type: none"> Sektörün yapmış olduğu "tütünün zararlı etkilerinin azaltılması" tanımına bilim dünyasından üçüncü taraf onayı elde edilmesi
Spor ve Kültür	<ul style="list-style-type: none"> Olimpiyatlar (2.6) 	<ul style="list-style-type: none"> 2020 Tokyo Olimpiyatlarında PMJ varlığı oluşturulması 	<ul style="list-style-type: none"> ITÜlerin global kullanıcı kitlesine tanıtılması ve ITÜlerin sağlıkla ve sporla ilişkilendirilmesi
	<ul style="list-style-type: none"> İsviçre Evi (2.6) 	<ul style="list-style-type: none"> Geçmiş Olimpiyatlarda boy gösteren gezici bir ziyaretçi evi olan İsviçre Evi ile "işbirliği" yapılması 	<ul style="list-style-type: none"> Yasal düzenlemelerde ITÜler konusunda gözetilen ayrımın genişletilmesi İsviçre Evi, İsviçre Federal Dış İlişkiler Bakanlığı'nın bir parçası olduğundan, muhtemelen, İsviçre hükümetinin ITÜleri onayladığının ima edilmesi
Nüfuz sahibi üçüncü taraf kurumlar	<ul style="list-style-type: none"> Oteller, restoranlar ve yemek işletmeleri (2.5) 	<ul style="list-style-type: none"> Konaklama sektörünün (oteller, restoranlar, yemek işletmeleri) iç mekanda kullanım konusunda fark gözetmek konusunda seferber edilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> ITÜlerin iç mekamlarda kullanımına ilişkin uygun koşullar oluşturulması konusunda konaklama sektöründen destek sağlanması
	<ul style="list-style-type: none"> Ulusal İtfaiye Teşkilatı (2.4) 	<ul style="list-style-type: none"> ITÜlerin "yanıcı" olmadığını Ulusal İtfaiye Teşkilatı tarafından onaylanmasının sağlanması Rapordan yararlanılıp raporun yayınlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Sektörün yapmış olduğu "tütünün zararlı etkilerinin azaltılması" tanımına ve ITÜlere bilim dünyasından üçüncü taraf onayının genişletilmesi ITÜlerin sigaradan daha güvenli olduğu söylemine katkıda bulunulması
	<ul style="list-style-type: none"> Dünya Gümrük Örgütü (2.2) 	<ul style="list-style-type: none"> Japonya Gümrüğü ile iletişime geçilmesi ve ITÜler konusundaki tutumunun sürekli izlenmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Japonya'daki Dünya Gümrük Örgütü'nün ITÜlerin yeni bir kategoride değerlendirilmesi görüşünü destekleyen ve ITÜleri yanıcı olmayan kategorisinde değerlendiren duruşunun güvenceye alınması ITÜlerin sigaradan farklı tutarak daha uygun ticaret koşulları oluşturulacak şekilde etkide bulunulması

*Sızdırılan belgede ısıtılmış tütün ürünlerine (ITÜler) atıfta bulunulurken "HNB" ("heat-not-burn", yanmış değil ısıtılmış) ifadesi kullanılmaktadır. IQOS, PMI'nin amiral gemisi ITÜ markasıdır.

Deliller, bu belgenin küresel bir etki kampanyasına yönelik bir plan olabileceğini göstermektedir. Başarılı olması durumunda, bu eylemler halk sağlığını tehdit edecek yeni bir tür tütün salgını başlatabilir.

Dünyanın dört bir yanından gelen medya raporları, PMI'nin bu pazarlama planını uluslararası alanda yürürlüğe koymaya çalışıyor olabileceğini gösteriyor.

- Araştırmacı Gazetecilik Bürosu (Bureau of Investigative Journalism) 2020 yılında PMI'nin Birleşik Krallık'taki bakanlara ve yerel belediyelere IQOS için uygun piyasanın yaratılması konusunda yazı gönderdiğini bildirmiştir.¹²
- 2022 yılında araştırmacılar PMI'nin Avustralya'daki ısıtılmış tütün ürünleri yasağının kaldırılması ve bunların sigara ürünlerinden ayrı bir kategoride düzenlemeye tabi tutulması konusunda ülkedeki politikacılara bir lobi çalışması yaptığına dair bir vaka

çalışması yayınlamışlardır. Araştırmacıların sorularını yanıtlayan muhataplar lobi faaliyetlerinin başarılı olması ve düzenlemenin yasallaşması halinde PMI'nin IQOS'u pub, bar ve kulüplerde satmayı planladığını açıklamışlardır.¹³

- 2020 yılında, PMI'nin Alman yan kuruluşu Philip Morris GmbH'nin (PMG) bilimsel ve tıbbi işler müdürü, şirketin dış hekimleriyle olan ilişkisini överek, IQOS hakkında "onları bilgilendirmek" için araştırmalarını sunduklarını ve yüz yüze görüşüklerini dile getirmiştir.¹⁴
- Ayrıca PMI, Organize Suçlar ve Yolsuzluk Raporlaması Projesi'nce 2022 yılında bildirildiği üzere, başka ülkelerin yanı sıra Yunanistan, Çek Cumhuriyeti ve Kanarya Adaları da dahil olmak üzere dünya genelinde turizm ve konaklama sektörünü de hedeflemiştir.¹⁵ Kimi adaların tamamı da dahil olmak üzere, turistik beldelerin "dumansız saha" ilan edilmesine yönelik halkla ilişkiler kampanyasının odaklandığı husus sigaralar konusunda yeni kısıtlamalar getirmek değildi. Bunun yerine, IQOS'un tanıtımına odaklanılıyordu.
- New York Times 2022 yılında PMI'nin Amerika Birleşik Devletleri Gıda ve İlaç Dairesinde çalışmış olan ve e-sigara onaylarına dair kararlarda "ciddi söz sahibi" olan bir yetkiliyi işe aldığını bildirmiştir. PMI 2024 yılında ABD'de IQOS lansmanı yapacağından, bu işe alım kayda değer bir "döner kapı" işe alımıydı.¹⁶

Sonuç

Sızdırılan bu belge PMJ'in Japon politikacıları, yasama organı yetkililerini ve genel kamuoyunu IQOS'un sigaradan çok daha farklı olduğuna ikna etme planları olduğunu gösteriyor. Şirketin planları PMJ'in IQOS'u sağlığı ve güvenliği daha az tehdit eden bir ürüme gibi konumlandırmaya çalıştığına işaret ediyor. Bu eylemlerin, IQOS bağımlılığının yayılabilmesi -ve PMI'nin kârlarının artması- için verimli bir zemin oluşturma potansiyeli var.

PMJ'in sigara bırakmayla ilgili araştırmaları gizlice nasıl fonladığını [Nicotine & Tobacco Research](#)'de öğrenebilirsiniz.

“Zarar Azaltma” mı yoksa Kâr Koruma mı?

- Tütün sektörünün, ne zaman sigara ticareti tehlikeye girse “riski azaltılmış” yeni ürünler piyasaya sürmek gibi bir alışkanlığı olduğu belgelerle sabittir. Küresel sigara kullanım oranları düşerken, insanların PMI’nın temel ürünü olan sigaralardan yavaş yavaş uzaklaştığı bir dünyada, IQOS PMI’nın bu kabilden son denemesi olabilir.
- “Hafif”, “light”, “düşük katranlı” ve hatta filtrelili sigaralar bile, sektör verileri bunların daha güvenli olduğunu göstermemesine hatta kimi durumlarda daha bile zararlı olduğuna işaret etmesine rağmen, tarih boyunca tütün sektörü tarafından “normal” sigaralardan daha az zararlıymış gibi tanıtıldılar.

1994 yılından “düşük katranlı” sigaraları pazarlamaya yönelik bir reklam. Stanford sigara reklamları koleksiyonundan.

- “Daha güvenli” ürünlerin lansmanı genellikle kamuoyunun sigaranın sağlığa zararları konusundaki artan endişelerine cevap olarak yapılmıştır. Bu yeni ürünlerin amacı sigara içenlerin sağlığını korumak değil, sigara sektörünün kârlarını korumaktır.

Japonya: PMI’ın Mükemmel Vaka Çalışması mı?

PMI, Japonya’da IQOS kullanımıyla ilgili verilere sık sık atıfta bulunarak, bunun kullanıma sunulmasını tütün salgınına engellemede bir başarı olarak konumlandırıyor. Ancak, Japonya’nın dünya genelinde IQOS kullanımı konusunda iyi bir gösterge kabul edilmemesi için çeşitli sebepler bulunmaktadır.

- Tütün içermeyen elektronik sigaralar Japonya’da yasaktır. Bu da “riski azaltılmış ürünler” olarak anılan ürün piyasasında IQOS için daha az rekabet anlamına gelmektedir.
- Japonya’daki tütün kontrolü diğer ülkelere kıyasla çok katı değildir. 2023 Küresel Tütün Endüstrisi Müdahale Endeksi’nde Japonya, tütün endüstrisinin politikaya müdahalesi konusunda en yüksek üçüncü puanı almıştır.¹⁷
- Japan Tobacco International, tarih boyunca Japon piyasasına hükmetmiştir. PMI bu piyasaya IQOS’u arz etmekle pazar payı bakımından sadece kazanç elde etmiş ve atıfta bulunulabilecek gözle görülür şekilde dramatik ve olumlu veriler sağlamıştır.

PMI IQOS'u Geniş ve Genç Kitlelere Pazarlamaktadır

Stanford Üniversitesi PMI'in IQOS'u sadece mevcut yetişkin sigara tiryakilerine değil, geniş bir kitleye çeşitli şekillerde pazarladığına dair kapsamlı bir rapor yayınlamıştır.¹⁶

Sosyal medya fenomenleri: PMI, IQOS'u son moda bir yaşam tarzı ürünü olarak sunmak için sosyal medya fenomenlerini kullanmıştır.

Bir fenomen 2019 yılında "IQOS Elçisi" olarak paylaşım yapıyor. Stanford IQOS Fenomenleri/Ünlüleri koleksiyonundan.

Popüler lokasyonlardaki son moda perakende satış mağazaları: IQOS perakende mağazaları genellikle Apple mağazalarının belirgin modern, minimalist estetiğini andırmakta ve ürünü tüketici teknolojiyle ilişkilendirmektedir. Birçok mağaza, müşterileri oyalanmaya ve ürünü "keşfetmeye" teşvik etmek için geniş oturma alanı sunmaktadır. Kısa dönem satış noktaları genellikle alışveriş merkezlerinde ve yaya trafiğinin yoğun olduğu bölgelerde yer almakta olup geniş ve spesifik olmayan bir kitleyi IQOS'a maruz bırakmaktadır.

Gençleri hedefleyen etkinlikler: Araştırmacılar, 2015 ve 2019 yılları arasında 27 ülke genelinde PMI tarafından gerçekleştirilmiş veya planlanmış 270 etkinlik belirlemiştir. Bunlardan bazıları IQOS mağazalarında gerçekleştirilmişken bazıları IQOS sponsorluğunda yapılmış veya içinde IQOS standı yer almıştır. Etkinlikler özellikle yetişkin sigara tiryakilerine yönelik olmayıp genellikle daha geniş ve genç kitleleri hedeflemiştir. Etkinlikler dahilinde partiler, konserler, müzik festivalleri, sanat gösterileri, film festivalleri, yiyecek ve şarap festivalleri, spor etkinlikleri ve başka etkinlikler yapılmıştır.

Formula 1: PMI, F1 yarışlarının en uzun süreli tütün şirketi sponsorudur. 2018 yılında, PMI'in "dönüşüm" söylemini tanıtan ve IQOS için ikna edici bir temsilci olan kurumsal kampanya Mission Winnow'un markası Ferrari takımının araçlarında ve dış tasarımlarında boy göstermeye başlamıştır.

- 1 McKelvey K, Popova L, Kim M, Lempert LK, Chaffee BW, Vijayaraghavan M, et al. IQOS labelling will mislead consumers. *Tob Control* [Internet]. 2018; 27(Suppl 1):s48–54. Erişim: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6252493/>
- 2 El-Toukhy S, Baig SA, Jeong M, Byron MJ, Ribisl KM, Brewer NT. Impact of modified risk tobacco product claims on beliefs of US adults and adolescents. *Tob Control* [Internet]. 2018; 27(Suppl 1):s62–9. Erişim: https://tobaccocontrol.bmj.com/content/27/Suppl_1/s62
- 3 Uguna CN, Snape CE. Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence. *ACS Omega* [Internet]. 2022;7(26):22111–24. Erişim: <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/acsomega.2c01527>
- 4 Auer R, Concha-Lozano N, Jacot-Sadowski I, Cornuz J, Berthet A. Heat-not-burn tobacco cigarettes: Smoke by any other name. *JAMA Intern Med* [Internet]. 2017; 177(7):1050. Erişim: <https://jamanetwork.com/journals/jamainternalmedicine/fullarticle/2628970>
- 5 Whiteside E. Smokeless tobacco: 5 common questions about 'heat not burn' products answered [Internet]. *Cancer Research UK - Cancer News*. 2019. Erişim: <https://news.cancerresearchuk.org/2019/02/01/smokeless-tobacco-5-common-questions-about-heat-not-burn-products-answered>
- 6 Davis B, Williams M, Talbot P. iQOS: evidence of pyrolysis and release of a toxicant from plastic. *Tob Control* [Internet]. 2019; 28(1):34–41. Erişim: <https://tobaccocontrol.bmj.com/content/28/1/34>
- 7 STOP. FDA does not rule that IQOS reduces tobacco-related harm, yet PMI still claims victory [Internet]. *Exposetobacco.org*. Erişim: https://exposetobacco.org/wp-content/uploads/STP054_FDA_IQOS_Brief_v3.pdf
- 8 Uguna CN, Snape CE. Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence. *ACS Omega* [Internet]. 2022;7(26):22111–24. Erişim: <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/acsomega.2c01527>
- 9 Odani S, Tabuchi T. Prevalence of heated tobacco product use in Japan: the 2020 JASTIS study. *Tob Control* [Internet]. 2022;31(e1):e64–5. Erişim: <https://tobaccocontrol.bmj.com/content/31/e1/e64>; and Sutanto E, Miller C, Smith DM, Borland R, Hyland A, Cummings KM, et al. Concurrent daily and non-daily use of heated tobacco products with combustible cigarettes: Findings from the 2018 ITC Japan Survey. *Int J Environ Res Public Health* [Internet]. 2020;17(6):2098. Available from: <http://dx.doi.org/10.3390/ijerph17062098>
- 10 PMI's smoke-free products [Internet]. *Pmi.com*. Erişim: <https://www.pmi.com/smoke-free-products> <https://www.pmi.com/smoke-free-products>
- 11 Braznell S, Laurence L, Fitzpatrick I, Gilmore AB, "Keep it a secret": leaked documents suggest Philip Morris International, and its Japanese affiliate, continue to exploit science for profit. *Nicotine Tob Res*. 2024; doi: 10.1093/ntr/ntae101
- 12 Cave T, Stockton B, Davies M, Chapman M. PMI sidesteps global health treaty to lobby councils [Internet]. *The Bureau of Investigative Journalism*. Erişim: <https://www.thebureauinvestigates.com/stories/2020-03-20/philip-morris-sidesteps-who-treaty-to-lobby-local-councils>
- 13 Watts C, Burton S, Freeman B. Creating a market for IQOS: analysis of Philip Morris' strategy to introduce heated tobacco products to the Australian consumer market. *Tob Control* [Internet]. 2022; 31(3):458–63. Erişim: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33191270/>
- 14 Booth J, Dental Tribune International. Cigarette giant wants dentists to understand vapour [Internet]. *Dental Tribune International*. 2020. Erişim: <https://www.dental-tribune.com/news/cigarette-giant-wants-dentists-to-understand-tobacco-harm-reduction/>
- 15 Ciurcanu A, Cerantola A. 'Smoke-free' cities and islands — sponsored by Philip Morris [Internet]. *OCCRP*. Mayıs 2022. Erişim: <https://www.occrp.org/en/loosetobacco/blowing-unsmoke/smoke-free-cities-and-islands-sponsored-by-philip-morris>
- 16 Jewett C. F.D.A. tobacco science official takes job at Philip Morris. *The New York Times* [Internet]. 2022 Jul 27. Erişim: <https://www.nytimes.com/2022/07/27/health/fda-tobacco-philip-morris.html>
- 17 Assunta M. Global Tobacco Industry Interference Index 2023. *Global Center for Good Governance in Tobacco Control (GGTC)*. Bangkok, Thailand. Nov 2023. Available from <https://exposetobacco.org/wp-content/uploads/GlobalTIIndex2023.pdf>
- 18 Jackler RK, Ramamurthi D, Axelrod AK, Jung JK, Louis-Ferdinand NG, Reidel JE, et al. Global marketing of IQOS the Philip Morris campaign to popularize "heat not burn" tobacco [Internet]. *Stanford.edu*. 2020. Erişim: https://tobacco-img.stanford.edu/wp-content/uploads/2021/07/21231822/IQOS_Paper_2-21-2020F.pdf

A GLOBAL
TOBACCO
INDUSTRY
WATCHDOG

STOP (Stopping Tobacco Organizations and Products) Hakkında

STOP, misyonu tütün endüstrisinin halk sağlığına zarar veren taktiklerini ifşa etmek olan küresel bir tütün endüstrisi gözlemcisidir. Akademik kurumlar ve halk sağlığı kuruluşlarından oluşan bir ağ olan STOP, tütün endüstrisini araştırıp gözlemler, taktiklerine karşı koymak için istihbarat paylaşır ve yanlışlarını küresel bir kitleye ifşa eder. STOP, [Bloomberg Tütün Kullanımını Azaltma Girişimi](#)'nin bir parçası olarak, Bloomberg Philanthropies tarafından finanse edilmektedir. Daha fazla bilgi için exposetobacco.org sitesini ziyaret ediniz.